

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2021/697,
annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021,
Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan 3 kohdan, 182 artiklan 4 kohdan, 183 artiklan ja 188 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin geopoliittinen toimintaympäristö on muuttunut rajusti viime vuosikymmenen aikana. Tilanne Euroopan naapurialueilla on epävakaa, ja unionilla on edessään monitahoinen ja haastava ympäristö, jossa ilmenee paitsi uusia uhkia, kuten hybridi- ja kyberhyökkäyksiä, myös perinteisempiä haasteita. Tässä tilanteessa sekä Euroopan kansalaiset että heidän poliittiset johtajansa ovat yhtä mieltä siitä, että puolustuksen alalla on tehtävä entistä enemmän yhdessä.
- (2) Puolustusosalalle ovat luonteenomaisia kasvavat puolustustarvikkeiden kustannukset sekä korkeat tutkimuksen ja kehittämisen (T&K) kustannukset, jotka rajoittavat uusien puolustusohjelmien käynnistämistä ja vaikuttavat suoraan Euroopan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan (EDTIB) kilpailukykyyn ja innovointikapasiteettiin. Kun otetaan huomioon kyseinen kustannusten nousu, uuden sukupolven merkittävien puolustusjärjestelmien ja uusien puolustusteknologioiden kehittämistä olisi tuettava unionin tasolla, jotta voitaisiin lisätä jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä puolustustarvikkeisiin tehtävissä investoinneissa.
- (3) Komissio sitoutui 30 päivänä marraskuuta 2016 antamassaan tiedonannossa ”Euroopan puolustusalan toimintasuunnitelma” täydentämään, kannustamaan ja yhtenäistämään jäsenvaltioiden yhteisiä pyrkimyksiä tehdä teknologisten ja teollisten puolustusvoimavarojen kehittämistä koskevaa yhteistyötä turvallisuushaasteisiin vastaamiseksi sekä kilpailukykyisen, innovatiivisen ja tehokkaan Euroopan puolustusteollisuuden edistämiseksi kaikkialla unionissa ja sen ulkopuolella. Lisäksi komissio sitoutui tukemaan yhdenmetympien puolustustarvikemarkkinoiden luomista unioniin ja edistämään eurooppalaisten puolustustuotteiden ja -teknologioiden käyttöönottoa sisämarkkinoilla ja siten lisäämään riippumattomuutta unionin ulkopuolisista lähteistä. Komissio ehdotti erityisesti, että käynnistettäisiin Euroopan puolustusrahasto, jolla tuettaisiin investointeja yhteiseen tutkimukseen ja puolustustuotteiden ja -teknologioiden yhteiseen kehittämiseen ja vahvistettaisiin näin synergioita ja kustannustehokkuutta sekä edistettäisiin puolustustarvikkeiden yhteisiä hankintoja ja yhteistä ylläpitoa jäsenvaltioissa. Euroopan puolustusrahaston olisi täydennettävä kansallista rahoitusta, jota jo käytetään kyseiseen tarkoitukseen, kannustettava jäsenvaltioita lisäämään yhteistyötä ja investointeja puolustuksen alalla ja tuettava yhteistyötä puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisen koko elinkaaren ajan.

⁽¹⁾ EUVL C 110, 22.3.2019, s. 75.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 18. huhtikuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 16. maaliskuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 29. huhtikuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

- (4) Euroopan puolustusrahaston olisi edistettävä vahvan, kilpailukykyisen ja innovatiivisen EDTIB:n luomista ja täydennettävä unionin aloitteita, joilla pyritään yhdentämään eurooppalaisia puolustustarvikemarkkinoita entisestään, ja erityisesti vuonna 2009 annettuja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivejä 2009/43/EY⁽³⁾ ja 2009/81/EY⁽⁴⁾, jotka koskevat unionin sisäisiä siirtoja ja hankintoja puolustusosalalla.
- (5) Unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyyn ja innovointikapasiteetin lisäämiseksi olisi perustettava yhdenmetyt lähestymistavan pohjalta Euroopan puolustusrahasto, jäljempänä 'rahasto', seitsemäksi vuodeksi, jotta sen kesto vastaisi neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093⁽⁵⁾ säädettyä monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 kesto. Rahastolla pyritään parantamaan unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä, innovointia, tehokkuutta ja teknologista riippumattomuutta ja siten lisäämään unionin strategista riippumattomuutta tukemalla jäsenvaltioiden rajatylittävää yhteistyötä sekä yritysten, tutkimuskeskusten, kansallisten hallintojen, kansainvälisten järjestöjen ja yliopistojen yhteistyötä kaikkialla unionissa sekä tutkimusvaiheessa että puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämissä vaiheissa. Innovatiivisempien ratkaisujen löytämiseksi ja avointen sisämarkkinoiden edistämiseksi rahaston olisi tuettava ja helpotettava pienten ja keskisuurten yritysten, jäljempänä 'pk-yritykset', sekä markkina-arvoltaan keskisuurten yritysten, jäljempänä 'mid-cap-yritykset', rajatylittävän yhteistyön laajentamista puolustusosalalla. Yhteisten puolustusvoimavarojen puutteet yksilöidään unionissa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa erityisesti voimavarojen kehittämissuunnitelmassa, kun taas yleisessä strategisessa tutkimussuunnitelmassa yksilöidään myös puolustusalan tutkimuksen yhteiset tavoitteet.

Muiden unionin prosessien, kuten puolustuksen koordinoitujen vuosittaisen tarkastelun (CARD) ja pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY), tarkoituksena on tukea asiaankuuluvien prioriteettien täytäntöönpanoa kartoittamalla ja edistämällä mahdollisuuksia tiiviimpään yhteistyöhön, jotta voidaan saavuttaa unionin tavoitetaso turvallisuus- ja puolustusosalalla. Tarvittaessa voidaan ottaa huomioon myös alueellisia ja kansainvälisiä prioriteetteja, myös Pohjois-Atlantin puolustusliittoon liittyviä, jos ne ovat unionin prioriteettien mukaisia eivätkä estä minkään jäsenvaltion tai assosioituneen maan osallistumista, pyrkien samalla välttämään tarpeetonta päällekkäisyyttä.

- (6) Puolustusvoimavarojen kehittämiseen liittyvä tutkimusvaihe on ratkaisevan tärkeä, koska se tukee Euroopan teollisuuden valmiuksia ja riippumattomuutta puolustustuotteiden kehittämisessä ja jäsenvaltioiden riippumattomuutta tällaisten tuotteiden loppukäyttäjienä. Tutkimusvaiheeseen saattaa sisältyä huomattavia riskejä, jotka liittyvät erityisesti teknologioihin, jotka eivät ole kovin kehittyneitä, ja teknologioiden murroksellisuuteen. Tutkimusvaihetta yleensä seuraavaan kehittämissä vaiheeseen liittyy myös huomattavia riskejä ja kustannuksia, jotka haittaavat tutkimustulosten jatkoehdyntämistä ja vaikuttavat kielteisesti unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyyn ja innovointiin. Rahaston olisi siksi vahvistettava tutkimus- ja kehittämissä vaiheiden välistä yhteyttä.
- (7) Perustutkimusta ei tueta rahastosta vaan muista rahoitusohjelmista, mutta rahaston tuki voisi kattaa sellaisen puolustukseen liittyvän perusuonteisen tutkimuksen, joka todennäköisesti tarjoaa perustan ratkaisulle yksilöityihin tai odotettuihin ongelmiin tai luo uusia mahdollisuuksia.
- (8) Rahastosta voitaisiin tukea toimia, jotka liittyvät sekä uusiin puolustustuotteisiin ja -teknologioihin että jo olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden, myös niiden yhteentoimivuuden, parantamiseen. Olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden parannusta koskevien toimien olisi oltava tukikelpoisia vain, jos muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muu kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei rajoita toimen toteuttamisen edellyttämää jo olemassa olevaa tietoa siten, ettei toimea voida toteuttaa. Oikeussubjekteja olisi unionin rahoituksen hakemisen yhteydessä vaadittava toimittamaan asiaankuuluvat tiedot sen vahvistamiseksi, ettei rajoituksia sovelleta. Jos tällaisia tietoja ei toimiteta, unionin rahoitusta ei olisi myönnettävä.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/43/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, yhteisön sisällä tapahtuvia puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskevien ehtojen yksinkertaistamisesta (EUVL L 146, 10.6.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/81/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusosalalla ja direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta (EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76).

⁽⁵⁾ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

- (9) Rahastosta olisi tuettava toimia, jotka johtavat murroksellisten puolustusteknologioiden kehittämiseen. Koska murrokselliset teknologiat voivat perustua muiden kuin perinteisten puolustusalan toimijoiden konsepteihin tai ideoihin, rahaston olisi mahdollistettava riittävä joustavuus sidosryhmien kuulemisen ja tällaisten toimien toteuttamisen osalta.
- (10) Sen varmistamiseksi, että unionin ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisiä velvoitteita noudatetaan tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä, rahastosta ei olisi tuettava toimia, jotka liittyvät puolustustuotteisiin tai -teknologioihin, joiden käyttö, kehittäminen tai tuotanto on kansainvälisen oikeuden mukaan kiellettyä. Tässä suhteessa uusia puolustustuotteita tai -teknologioita koskevien toimien tukikelpoisuuden olisi myös oltava riippuvaista kansainvälisen oikeuden kehityksestä. Rahastosta ei myöskään olisi voitava myöntää tukea toimille sellaisten tappavien autonomisten aseiden kehittämiseksi, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta ja voimankäytöstä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta antaa rahoitusta toimiin varhaisvaroitusjärjestelmien ja vastatoimenpiteiden kehittämiseksi puolustustarkoituksiin.
- (11) Se seikka, että yhdenmukaistettuja puolustusvoimavaroja koskevista vaatimuksista ja yhteisistä teknisistä eritelmistä tai standardeista on vaikeaa päästä yhteisymmärrykseen, haittaa jäsenvaltioiden ja eri jäsenvaltioihin sijoittautuneiden oikeussubjektien rajatylittävää yhteistyötä. Tällaisten vaatimusten, eritelmien ja standardien puuttuminen on pirstaloanut puolustusalaan entisestään, lisännyt teknistä monimutkaisuutta, viivästyksiä ja kustannuksia, luonut tarpeetonta päällekkäisyyttä sekä heikentänyt yhteentoimivuutta. Yhteisistä teknisistä eritelmistä yhteisymmärrykseen pääsemisen olisi oltava ennakkoehto toimille, jotka edellyttävät korkeampaa teknologista valmistustasoa. Rahastosta olisi voitava myöntää tukea myös toimintaan, jonka tavoitteena on yhdenmukaistettuja puolustusvoimavaroja koskevat vaatimukset, sekä toimintaan, jolla pyritään tukemaan teknisten eritelmien tai standardien yhteisen määrittelyn luomista, erityisesti jos niillä edistetään yhteentoimivuutta.
- (12) Koska rahaston tavoitteena on tukea unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä, tehokkuutta ja innovointia kannustamalla ja täydentämällä yhteistyöhön perustuvaa puolustusalan tutkimus- ja teknologiatoimintaa sekä vähentämällä yhteistyöhankkeiden kehittämisvaiheen riskejä, rahastosta olisi voitava myöntää tukea puolustustuotteen tai -teknologian tutkimus- ja kehittämisvaiheisiin liittyville toimille.
- (13) Koska rahastolla pyritään erityisesti lisäämään oikeussubjektien ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä kaikkialla unionissa, toimeen olisi voitava myöntää rahoitusta ainoastaan, jos toimen toteuttavat oikeussubjektit yhteistyönä vähintään kolmen sellaisen tukikelpoisen oikeussubjektin konsortiossa, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kolmeen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan. Vähintään kolme kyseisistä tukikelpoisista oikeussubjekteista, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kahteen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, eivät saisi toimen koko toteuttamisaikana olla suoraan tai välillisesti saman oikeussubjektin määräysvallassa, eivätkä ne saisi olla toistensa määräysvallassa. Tässä yhteydessä määräysvallan olisi ymmärrettävä tarkoittavan kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä. Kun otetaan huomioon murroksellisten puolustusteknologioiden ja tutkimusten erityispiirteet, toimet voisi toteuttaa yksi oikeussubjekti. Jäsenvaltioiden välisen yhteistyön vauhdittamiseksi rahastosta olisi voitava tukea myös esikaupallisia yhteishankintoja.
- (14) Neuvoston päätöksen 2013/755/EU⁽⁶⁾ nojalla merentakaisiin maihin tai merentakaisille alueille sijoittautuneille yhteisöille voidaan myöntää rahoitusta rahaston sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon asiaankuuluva merentakainen maa tai alue on sidoksissa.
- (15) Koska rahaston tavoitteena on lisätä unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tehokkuutta, lähtökohtaisesti ainoastaan sellaisten oikeussubjektien olisi oltava tukikelpoisia, jotka ovat sijoittautuneet unioniin tai assosioituneisiin maihin ja jotka eivät ole muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa. Kyseisessä yhteydessä määräysvallan olisi ymmärrettävä tarkoittavan kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä. Lisäksi jotta voidaan varmistaa unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuus- ja puolustusasetusten suojeleminen, saajien ja rahastosta tukea saavaan toimeen osallistuvien alihankkijoiden infrastruktuurien, välineiden, omaisuuden ja resurssien olisi sijaittava jäsenvaltion tai assosioituneen

⁽⁶⁾ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

maan alueella koko toimen keston ajan, ja saajien ja toimeen osallistuvien alihankkijoiden johtorakenteiden olisi oltava unionissa tai assosioituneessa maassa. Tukikelpoisena saajana tai toimeen osallistuvana alihankkijana ei saisi olla oikeussubjekti, joka on sijoittautunut muuhun kuin assosioituneeseen kolmanteen maahan, tai oikeussubjekti, joka on sijoittautunut unioniin tai assosioituneeseen maahan mutta jonka johtorakenteet ovat muussa kuin assosioituneessa kolmannessa maassa. Jotta voidaan turvata unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeiset turvallisuus- ja puolustusedut, kyseisiä tukikelpoisuusperusteita olisi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 (⁷), jäljempänä 'varainhoitoasetus', 176 artiklasta poiketen sovellettava myös hankintojen kautta annettavaan rahoitukseen.

- (16) Joissakin olosuhteissa olisi oltava mahdollista poiketa periaatteesta, jonka mukaan saajat ja rahastosta tukea saavaan toimeen osallistuvat alihankkijat eivät ole muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa. Tässä yhteydessä unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneiden oikeussubjektien, jotka ovat muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, olisi oltava tukikelpoisia saajia tai toimeen osallistuvia alihankkijoita edellyttäen, että unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuihin liittyvät tiukat ehdot täyttyvät. Tällaisten oikeussubjektien osallistuminen ei saisi olla ristiriidassa rahaston tavoitteiden kanssa. Hakijoiden olisi toimitettava kaikki asiaankuuluvat tiedot toimessa käytettävistä infrastruktuureista, välineistä, omaisuudesta ja resursseista. Huoltovarmuutta koskevat jäsenvaltioiden huolenaiheet olisi myös otettava huomioon tältä osin.
- (17) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 29 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 215 artiklan 2 kohdan perusteella hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä varoja ja taloudellisia resursseja ei saa asettaa suoraan tai välillisesti nimettyjen oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai niiden hyväksi. Rahastosta ei siten voida antaa tukea tällaisille nimetyille yhteisöille eikä niiden omistamille tai määräysvallassa oleville yhteisöille.
- (18) Unionin rahoitusta olisi myönnettävä varainhoitoasetuksen mukaisesti julkaistujen kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella. Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa ja poikkeuksellisissa olosuhteissa unionin rahoitusta olisi voitava kuitenkin myöntää ilman ehdotuspyyntöä varainhoitoasetuksen 195 artiklan ensimmäisen kohdan e alakohdan mukaisesti. Koska rahoituksen myöntäminen varainhoitoasetuksen 195 artiklan ensimmäisen kohdan e alakohdan mukaisesti on poikkeus yleissäännöstä, jonka mukaan rahoitusta on määrä myöntää kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella, kyseisiä poikkeuksellisia olosuhteita olisi tulkittava suppeasti. Jotta rahoitusta voidaan myöntää ilman ehdotuspyyntöä, komission olisi jäsenvaltioista koostuvan komitean, jäljempänä 'komitea', avustuksella tässä yhteydessä arvioitava, missä määrin ehdotettu toimi vastaa koko toimitusketjun käsittävää rajatylittävää teollista yhteistyötä ja kilpailua koskevia rahaston tavoitteita.
- (19) Jos konsortio haluaa osallistua tukikelpoiseen toimeen ja unionin tukea on tarkoitus myöntää avustuksena, konsortion olisi nimettävä yksi jäsenistään koordinaattoriksi. Koordinaattorin olisi toimittava konsortion pääasiallisena yhteyspisteenä suhteissa komissioon.
- (20) Jos rahastosta tukea saavaa toimea hallinnoi jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden nimittämä projektipäällikkö, komission olisi kuultava projektipäällikköä toimen edistymisestä ennen kuin se suorittaa maksun saajille, jotta projektipäällikkö voi varmistaa, että saajat noudattavat määräaikoja. Projektipäällikön olisi toimitettava komissiolle havaintoja toimen edistymisestä, jotta komissio voi määrittää, ovatko maksutapahtuman käynnistämisen ehdot täyttyneet.

(⁷) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (21) Rahaston toteuttamisessa olisi käytettävä suoraa hallinnointia, jotta voidaan maksimoida toteutuksen vaikuttavuus ja tehokkuus ja varmistaa sen täysi yhdenmukaisuus muiden unionin aloitteiden kanssa. Komission olisi sen vuoksi edelleenkin vastattava valinta- ja myöntämismenettelyistä, myös eettisten seulontojen ja arviointien osalta. Komission olisi perustelluissa tapauksissa kuitenkin voitava siirtää talousarvion toteuttamistehtäviä tiettyjen rahastosta tukea saavien erityistoimien osalta varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuille elimille, esimerkiksi silloin, kun toimen rahoitukseen osallistuvat jäsenvaltiot ovat nimittäneet projektipäällikön, edellyttäen, että varainhoitoasetuksen vaatimukset täyttyvät. Tällainen talousarvion toteuttamistehtävien siirtäminen auttaisi virtaviivaistamaan yhteisrahoitettujen toimien hallinnointia ja varmistaisi saumattoman koordinoinnin rahoitussopimuksen sekä konsortion ja toimen rahoitukseen osallistuvien jäsenvaltioiden nimittämän projektipäällikön allekirjoittaman sopimuksen välillä.
- (22) Jotta rahoitettavien kehittämistoimien taloudellinen toteuttamiskelpoisuus voitaisiin varmistaa, hakijoiden on tarpeen osoittaa, että toimen kustannukset, joita ei kateta unionin rahoituksesta, katetaan muilla rahoitustavoilla.
- (23) Jäsenvaltioiden käytettävissä olisi oltava erityyppisiä rahoitusjärjestelyjä puolustusvoimavarojen yhteistä kehittämistä ja hankintaa varten. Komissio voisi tarjota erityyppisiä järjestelyjä, joita jäsenvaltiot voisivat halutessaan käyttää vastataksaan yhteistyöhön perustuvan kehittämisen ja hankinnan haasteisiin rahoituksen näkökulmasta. Tällaisten rahoitusjärjestelyjen käyttö voisi edelleen vauhdittaa yhteistyöhön perustuvien ja rajatylittävien puolustushankkeiden käynnistämistä ja tehostaa puolustusmenojen käyttöä, myös rahastosta tuetuissa hankkeissa.
- (24) Kun otetaan huomioon puolustusteollisuuden erityispiirteet ja se, että puolustusala kysyntä tulee lähes yksinomaisesti sellaisista jäsenvaltioista ja assosioituneista maista, jotka myös valvovat kaikkea puolustusalaan liittyvien tuotteiden ja teknologioiden hankintaa, mukaan lukien vienti, puolustusala ei noudata tavanomaisia sääntöjä ja liiketoimintamalleja, joita sovelletaan perinteisemmällä markkinoilla. Puolustusala ei siksi voi omarahoittaa tärkeitä T&K-hankkeita, ja jäsenvaltiot ja assosioituneet maat rahoittavat usein kokonaan kaikki T&K-kustannukset. Jotta saavutetaan rahaston tavoitteet, erityisesti se, että kannustetaan eri jäsenvaltioista ja assosioituneista maista tulevia oikeussubjekteja yhteistyöhön, ja kun otetaan huomioon puolustusalan erityispiirteet, tukikelpoiset kustannukset olisi katettava jopa kokonaisuudessaan toimissa, jotka toteutetaan ennen prototyyppivaihetta.
- (25) Prototyyppivaihe on ratkaisevan tärkeä vaihe, jossa jäsenvaltiot tai assosioituneet maat yleensä päättävät investointiensa yhtenäistämistä ja käynnistävät tulevien puolustustuotteidensa tai -teknologioidensa hankintaprosessin. Tästä syystä jäsenvaltiot ja assosioituneet maat sopivat tässä vaiheessa tarvittavista sitoumuksista, mukaan lukien hankkeen kustannusten jakaminen ja omistajuus. Sitoumustensa uskottavuuden varmistamiseksi rahastosta myönnettävän tuen olisi tavanomaisesti oltava enintään 20 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
- (26) Prototyyppivaiheen jälkeisiin toimiin olisi varattava rahoitusta 80 prosenttiin saakka. Tällaisiin toimiin, jotka liittyvät enemminkin tuotteiden ja teknologioiden viimeistelyyn, saattaa silti sisältyä huomattavia kustannuksia.
- (27) Puolustusalan sidosryhmille aiheutuu erityisiä välillisiä kustannuksia, esimerkiksi turvallisuuteen liittyen. Lisäksi sidosryhmät toimivat erityisillä markkinoilla, joilla ne – kysynnän puuttuessa ostajapuolelta – eivät voi kompensoida T&K-kustannuksia samalla tavoin kuin sidosryhmät siviilialalla. Siksi on aiheellista sallia kiinteämääräinen 25 prosentin osuus toimen tukikelpoisista välittömistä kokonaiskustannuksista ja mahdollisuus laskuttaa välilliset tukikelpoiset kustannukset, jotka on määritetty saajien tavanomaisten kustannuspaikkapohjaisten kirjanpitoikäntöjen mukaisesti, jos kyseiset käytännöt ovat saajien kansallisten viranomaisten hyväksymiä vastaavissa puolustusalan toimissa ja jos saaja on ilmoittanut niistä komissiolle.
- (28) Toimet, jotka käsittävät rajatylittävää toimintaa harjoittavien pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osallistumisen, tukevat toimitusketjujen avaamista ja edistävät rahaston tavoitteita. Tällaisiin toimiin olisi näin ollen voitava myöntää suurempi rahoitusosuus, joka hyödyttää kaikkia osallistuvia oikeussubjekteja.

- (29) Jotta varmistettaisiin, että rahoitetut toimet edistävät Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tehokkuutta, on tärkeää, että jäsenvaltiot aikovat yhteisesti hankkia valmiin tuotteen tai käyttää teknologiaa, erityisesti yhteisin rajatylittävin hankintoin, jolloin jäsenvaltiot järjestävät yhteisesti hankintamenettelynsä, erityisesti yhteishankintayksikön kautta.
- (30) Jotta varmistettaisiin, että rahastosta tukea saavat toimet edistävät Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tehokkuutta, niiden olisi oltava markkinasuuntautuneita, kysynnän ohjaamia ja kaupallisesti kannattavia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Kehittämistoimien tukikelpoisuusperusteissa olisi näin ollen otettava huomioon se, että jäsenvaltiot aikovat, myös yhteisymmärryspöytäkirjalla tai aiesopimuksella, hankkia valmiin tuotteen tai käyttää teknologiaa koordinoitulla tavalla. Kehittämistoimien myöntämisperusteissa olisi lisäksi otettava huomioon se, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet poliittisesti tai oikeudellisesti käyttämään, omistamaan tai ylläpitämään yhdessä valmista tuotetta tai -teknologiaa koordinoitulla tavalla.
- (31) Unionin puolustusteollisuuden innovointia ja teknologista kehitystä olisi edistettävä tavalla, joka on johdonmukainen unionin turvallisuus- ja puolustusetujen kanssa. Näin ollen yhtenä myöntämisperusteena olisi oltava se, miten toimet edistävät kyseisiä etuja ja jäsenvaltioiden yhteisesti sopimia puolustusalan tutkimuksen ja voimavarojen prioriteetteja.
- (32) Unionin toimielinjärjestelmän PRY-hankkeiden yhteydessä kehitetyillä tukikelpoisilla toimilla olisi varmistettava jatkuvalta pohjalta tiiviimpi yhteistyö eri jäsenvaltioiden oikeussubjektien välillä ja olisi siten suoraan edistettävä rahaston tavoitteita. Tällaisiin toimiin, jos ne valitaan, olisi siksi voitava myöntää suurempi rahoitusosuus.
- (33) Komissio ottaa huomioon muun toiminnan, jota rahoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/695⁽⁸⁾ perustetusta tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta "Euroopan horisontti", jotta voidaan välttää tarpeeton päällekkäisyys ja varmistaa vuorovaikutus ja synergiat siviili- ja puolustusalan tutkimuksen välillä.
- (34) Kyberturvallisuus ja -puolustus ovat entistä suurempia haasteita, ja komissio ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ovat tunnustaneet tarpeen luoda synergioita tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kyberpuolustustoimien ja unionin kyberturvallisuusaloitteiden, kuten komission 13 päivänä syyskuuta 2017 antamassa yhteisessä tiedonannossa "Resilienssi, pelote ja puolustus: vahvan kyberturvallisuuden rakentaminen EU:lle" ilmoitettujen aloitteiden, välillä. Erityisesti sidosryhmien olisi pyrittävä synergioihin kyberturvallisuuden siviili- ja puolustusnäkökohtien välillä kyberuhkien sietokyvyn lisäämiseksi.
- (35) Olisi varmistettava yhdenmukainen lähestymistapa kokoamalla yhteen toiminta, joka sisältyy komission varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti käynnistämään, puolustusalan tutkimusta koskevaan valmistelutoimeen, jäljempänä 'PADR', ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1092⁽⁹⁾ perustettuun Euroopan puolustusteolliseen kehittämisohjelmaan, jäljempänä 'EDIDP', ja yhdenmukaistamalla osallistumisehdot. Tällaisen yhdenmukaisen lähestymistavan olisi luotava johdonmukaisempi välineistö ja lisätä innovatiivisia, yhteistyöhön perustuvia ja taloudellisia vaikutuksia sekä samalla välttää tarpeeton päällekkäisyys ja hajanaisuus. Sillä varmistettaisiin myös se, että rahasto edistää puolustusalan tutkimustulosten parempaa hyödyntämistä, jolloin voitaisiin kaventaa tutkimus- ja kehittämisvaiheiden välistä kuilua ottaen huomioon puolustusalan erityispiirteet ja edistää kaikkia innovoinnin muotoja, myös murroksellisia puolustusteknologioita. Lisäksi tällä voi tapauksen mukaan olla myönteisiä heijastusvaikutuksia myös siviilialalla.

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta "Euroopan horisontti" ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 1).

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1092, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, Euroopan puolustusteollisen kehittämisohjelman perustamisesta unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyyn ja innovointikapasiteetin tukemiseksi (EUVL L 200, 7.8.2018, s. 30).

- (36) Rahaston tavoitteita olisi käsiteltävä myös rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden yhteydessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/523⁽¹⁰⁾ perustetussa InvestEU-rahastossa, jos se on toimen erityispiirteet huomioon ottaen asianmukaista.
- (37) Rahastosta annettavaa tukea olisi käytettävä markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin puuttumiseen oikeasuhteisesti, eivätkä toimet saisi olla päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäyttää sitä tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla. Toimilla olisi tuotettava selvää lisäarvoa unionille.
- (38) Rahastosta myönnettävän unionin rahoituksen muodot ja toteutustavat olisi valittava sen perusteella, miten niillä voidaan saavuttaa toimien erityiset tavoitteet ja saada tuloksia, ottaen erityisesti huomioon tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasite ja odotettavissa oleva vaatimusten noudattamatta jättämisen riski. Kyseisessä valinnassa olisi tarkasteltava kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttöä sekä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusta, joka ei perustu kustannuksiin.
- (39) Komission olisi hyväksyttävä täytäntöönpanosäännöksillä vuotuisia työohjelmia, jotka ovat rahaston tavoitteiden mukaisia, ottaen huomioon EDIDP:stä ja PADR:stä saadut alustavat kokemukset. Komitean olisi avustettava komissiota työohjelmien laatimisessa. Komission olisi pyrittävä löytämään ratkaisuja, joilla on mahdollisimman laaja tuki komiteassa. Komitean olisi tässä yhteydessä voitava kokoontua kansallisten puolustus- ja turvallisuusalan asiantuntijoiden kokoonpanossa antaakseen erityistä apua komissiolle, muun muassa antamalla neuvontaa turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta toimien yhteydessä. Jäsenvaltiot nimeävät edustajansa kyseiseen komiteaan. Komitean jäsenille olisi annettava hyvissä ajoin ja tosiasiallisesti mahdollisuus tarkastella täytäntöönpanosäädöksiä koskevia ehdotuksia ja ilmaista näkemyksensä.
- (40) Työohjelmissa vahvistetuissa luokissa olisi mainittava tarvittaessa toiminnalliset vaatimukset, jotta toimialalla olisi selvyys siitä, mitä toimintoja ja tehtäviä kehitettävillä voimavaroilla on määrä suorittaa. Odotetun suoritustason olisi käytävä selvästi ilmi tällaisista vaatimuksista, mutta niissä ei pitäisi viitata tiettyihin ratkaisuihin tai oikeussubjekteihin eikä estää kilpailua ehdotuspyyntövaiheessa.
- (41) Työohjelmien laatimisen aikana komission olisi myös varmistettava komiteaa asianmukaisesti kuulemalla, että ehdotetuissa tutkimus- tai kehittämistoimissa vältetään tarpeetonta päällekkäisyyttä. Komissio voi tässä yhteydessä tehdä ennakoarvioinnin mahdollisista päällekkäisyyksistä olemassa olevien voimavarojen tai unionissa jo rahoitettujen tutkimus- tai kehittämishankkeiden kanssa.
- (42) Komission olisi varmistettava työohjelmien johdonmukaisuus puolustustuotteiden ja -teknologioiden koko teollisen elinkaaren aikana.
- (43) Työohjelmissa olisi myös varmistettava, että merkityksellinen osa kokonaistalousarviosta suunnataan toimiin, joilla mahdollistetaan pk-yritysten rajatylittävä osallistuminen.
- (44) Jotta Euroopan puolustusviraston puolustusalan asiantuntemusta voitaisiin hyödyntää, sille olisi annettava tarkkailijan asema mainitussa komiteassa. Kun otetaan huomioon puolustusalan erityispiirteet, Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi myös osallistuttava komitean kokouksiin.
- (45) Tämän asetuksen tehokkuuden varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä SEUT 290 artiklan mukaisesti, jotta voidaan muuttaa tämän asetuksen liitettä indikaattoreiden osalta tarpeen mukaan sekä täydentää tätä asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁽¹¹⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30).

⁽¹¹⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (46) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa hyväksyä työohjelmia ja myöntää rahoitus valittuihin tutkimus- ja kehittämistoimiin. Erityisesti tutkimus- ja kehittämistoimien toteuttamisessa olisi otettava huomioon puolustusalan erityispiirteet, varsinkin jäsenvaltioiden, assosioituneiden maiden tai molempien vastuu suunnittelu- ja hankintaprosessista. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽¹²⁾ mukaisesti.
- (47) Komission olisi laadittava luettelo riippumattomista asiantuntijoista. Asiaankuuluvien jäsenvaltioiden olisi varmistettava kyseisten riippumattomien asiantuntijoiden luotettavuus. Kyseistä luetteloa ei saisi julkistaa. Riippumattomat asiantuntijat olisi valittava osaamisensa, kokemuksensa ja tietämyksensä perusteella ottaen huomioon heille osoitettavat tehtävät. Komission olisi riippumattomia asiantuntijoita nimittäessään mahdollisuuksien mukaan toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä, joiden avulla tavoitellaan riippumattomien asiantuntijoiden ryhmissä ja arviointilautakunnissa eri osaamisen, kokemuksen, tietämyksen, maantieteellisen jakauman ja sukupuolten edustuksen kannalta tasapainoista kokoonpanoa, ottaen huomioon kyseisen toimen edustaman alan tilanne. Olisi myös pyrittävä riippumattomien asiantuntijoiden asianmukaiseen kiertoon sekä yksityisen ja julkisen sektorin asianmukaiseen tasapainoon.
- (48) Riippumattomien asiantuntijoiden ei olisi arvioitava sellaisia asioita, antaa sellaisia asioita koskevia neuvoja tai avustaa sellaisissa asioissa, joissa heillä on mahdollisia eturistiriitoja erityisesti heidän arviointihetken asemansa osalta. Heidän ei etenkään olisi oltava asemassa, jossa he voisivat käyttää saatuja tietoja arvioimansa konsortion vahingoksi.
- (49) Arvioituaan ehdotukset riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella komission olisi valittava rahastosta tukea saavat toimet. Jäsenvaltioille olisi ilmoitettava arvioinnin tuloksista toimittamalla luettelo valituista toimista paremmuusjärjestyksessä sekä rahoitettujen toimien edistymisestä.
- (50) Ehdottaessaan uusia puolustustuotteita tai -teknologioita taikka olemassa olevien puolustustuotteiden tai -teknologioiden parannusta hakijoiden olisi sitouduttava noudattamaan eettisiä periaatteita, kuten ihmisten hyvinvointiin ja ihmisen perimän suojelemiseen liittyviä periaatteita, jotka sisältyvät myös asiaankuuluvaan unionin oikeuteen, kansalliseen lainsäädäntöön ja kansainväliseen oikeuteen, mukaan lukien Euroopan unionin perusoikeuskirja ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty eurooppalainen yleissopimus ja soveltuvin osin sen pöytäkirjat. Komission olisi seurattava ehdotuksia järjestelmällisesti, jotta voidaan tunnistaa ehdotukset, joihin liittyy vakavia eettisiä kysymyksiä. Tällaisista ehdotuksista olisi tarvittaessa teetettävä eettinen arviointi.
- (51) Avointen sisämarkkinoiden tukemiseksi olisi kannustettava rajatylittävää toimintaa harjoittavia pk-yrityksiä ja mid-cap-yrityksiä osallistumaan hankkeisiin konsortion jäseninä, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa.
- (52) Komission olisi pyrittävä ylläpitämään vuoropuhelua jäsenvaltioiden ja toimialan kanssa rahaston menestyksen takaamiseksi. Toisena lainsäätäjänä ja keskeisenä sidosryhmänä myös Euroopan parlamentti olisi otettava tähän mukaan.
- (53) Tässä asetuksessa vahvistetaan rahaston rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen⁽¹³⁾, jäljempänä '16 päivänä joulukuuta 2020 tehty toimielinten sopimus', 18 kohdan mukaisesti ensisijaisena rahoitusohjeena vuosittaisessa talousarviomenettelyssä. Komission olisi varmistettava, että hallinnolliset menettelyt pidetään mahdollisimman yksinkertaisina ja että niistä aiheutuu vähimmäismäärä lisäkuluja.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽¹³⁾ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

- (54) Rahastoon sovelletaan varainhoitoasetusta, ellei toisin säädetä. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuuta ja rahoitusapua koskevat säännöt.
- (55) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseiset säännöt vahvistetaan varainhoitoasetuksessa, ja niissä määritetään varsinkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, palkintoja, hankintoja, ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden vastuun valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla hyväksyttäviin sääntöihin sisältyy myös ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (56) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013⁽¹⁴⁾ sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95⁽¹⁵⁾, (Euratom, EY) N:o 2185/96⁽¹⁶⁾ ja (EU) 2017/1939⁽¹⁷⁾ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja.

Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁽¹⁸⁾ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOlle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (57) Kolmannet maat, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, voivat osallistua unionin ohjelmiin Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksessa⁽¹⁹⁾ vahvistetun yhteistyön puitteissa; ETA-sopimuksessa määrätään ohjelmien toteuttamisesta kyseisen sopimuksen mukaisesti hyväksytyn päätöksen perusteella. Tähän asetukseen olisi lisättävä erityinen säännös, jossa edellytetään, että kyseiset kolmannet maat myöntävät toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.
- (58) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 22 ja 23 kohdan nojalla rahastoa olisi arvioitava erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämättä samalla erityisesti jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta ja ylisääntelyä. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällyttävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan rahaston käytännön vaikutuksia. Komission olisi laadittava väliarviointi viimeistään neljän vuoden kuluttua rahaston toteuttamiskauden alkamisesta, myös esittääkseen ehdotuksia tähän asetukseen tehtäviksi asianmukaisiksi muutoksiksi. Komission olisi myös suoritettava loppuarviointi rahaston toteuttamiskauden päättyessä siten, että se tarkastelee rahoitustoimintoja rahoituksen toteuttamisen tulosten ja, siltä osin kuin se on tuolloin mahdollista, rahaston toteuttamisen tulosten ja rahaston vaikutusten kannalta. Loppuarviointikertomuksen olisi myös tässä yhteydessä autettava määrittämään,

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁷⁾ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁹⁾ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

miltä osin unioni on puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisessä riippuvainen kolmansista maista. Loppukertomuksessa olisi myös analysoitava pk-yritysten ja mid-cap-yritysten rajatylittävää osallistumista rahastosta tukea saaneisiin hankkeisiin sekä pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osallistumista globaaliin arvoketjuun samoin kuin rahaston panosta voimavarojen kehittämissuunnitelmassa yksilöityjen puutteiden korjaamisessa, ja siihen olisi sisällytettävä tiedot saajien alkuperämaista, yksittäisiin toimiin osallistuneiden jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden lukumäärästä sekä syntyneiden immateriaalioikeuksien jakautumisesta. Komissio voi myös ehdottaa muutoksia tähän asetukseen, jotta voidaan reagoida mahdolliseen rahaston toteutuksen aikana ilmenevään kehitykseen.

- (59) Komission olisi seurattava säännöllisesti rahaston toteuttamista ja toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittainen kertomus edistymisestä, myös siitä, miten EDIDP:stä ja PADR:stä saadut kokemukset otetaan huomioon rahaston toteuttamisessa. Komission olisi toteutettava tätä varten tarvittavat seurantajärjestelyt. Tämä kertomus ei saisi sisältää arkaluonteisia tietoja.
- (60) Rahastossa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen torjumisen merkitys ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen ⁽²⁰⁾ ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon liittyvien unionin sitoumusten mukaisesti, ja rahastolla edistetään ilmastotoimien valtavirtaistamista unionin politiikoissa ja sen yleisen tavoitteen saavuttamista, että unionin talousarviomenoista 30 prosentilla tuetaan ilmastotavoitteita. Asiaankuuluvat toimet yksilöidään rahaston valmistelun ja toteutuksen aikana, ja niitä arvioidaan uudelleen sen väliarvioinnin yhteydessä.
- (61) Ottaen huomioon, että on tärkeää puuttua luonnon monimuotoisuuden merkittävään vähenemiseen, tällä asetuksella edistetään luonnon monimuotoisuutta koskevan toiminnan valtavirtaistamista unionin politiikoissa sekä sen yleisen tavoitteen saavuttamista, että monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vuotuisista menoista osoitetaan luonnon monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin 7,5 prosenttia vuonna 2024 ja 10 prosenttia vuosina 2026 ja 2027, ottaen samalla huomioon ilmastotavoitteiden ja luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden väliset olemassa olevat päällekkäisyydet 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn toimielinten sopimuksen mukaisesti.
- (62) Koska rahastosta olisi tuettava ainoastaan puolustustuotteiden ja -teknologioiden tutkimus- ja kehittämisvaiheita, unionilla ei periaatteessa olisi oltava omistusoikeutta tai immateriaalioikeuksia rahoitettavista toimista saataviin puolustustuotteisiin tai -teknologioihin, ellei unionin tukea myönnetä julkisten hankintojen kautta. Tutkimustoimien osalta halukkaiden jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden olisi kuitenkin voitava käyttää rahoitettujen toimien tuloksia osallistuakseen yhteistyössä tehtävään jatkokehittämiseen.
- (63) Unionin tuki ei saisi vaikuttaa unionin sisällä direktiivin 2009/43/EY mukaisesti tapahtuvaan puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoon tai tuotteiden, tarvikkeiden tai teknologioiden vientiin. Sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden vientiä jäsenvaltioista säännellään neuvoston yhteisellä kannalla 2008/944/YUTP ⁽²¹⁾.
- (64) Arkaluonteisten taustatietojen, kuten ennen rahaston toimintaa tai sen ulkopuolella tuotetun datan, tietämyksen tai tietojen, käytöllä tai sivullisten pääsyllä rahastosta tukea saaneiden toimien yhteydessä tuotettuihin tuloksiin saattaa olla haitallisia vaikutuksia unionin taikka yhden tai useamman jäsenvaltion etuihin. Arkaluonteisten tietojen käsittelyyn olisi siten sovellettava asiaankuuluvaa unionin oikeutta ja kansallista lainsäädäntöä.
- (65) Jotta voitaisiin varmistaa turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen vaaditulla tasolla, yhteisöturvallisuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia olisi noudatettava allekirjoitettaessa turvallisuusluokiteltuja rahoitussopimuksia. Tätä varten ja komission päätöksen (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾ mukaisesti komission on määrä toimittaa jäsenvaltioiden nimeämille riippumattomille asiantuntijoille ohjeeksi ohjelman turvallisuusohjeet, mukaan lukien turvallisuusluokitusopas.

⁽²⁰⁾ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

⁽²¹⁾ Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99).

⁽²²⁾ Komission päätös (EU, Euratom) 2015/444, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista säännöistä (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 53).

- (66) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (67) Komission olisi hallinnoitava rahastoa ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuus- ja turvallisuusvaatimukset, erityisesti arkaluonteisten tietojen, mukaan lukien turvallisuusluokitellut tiedot, osalta.
- (68) Jotta varmistetaan jatkuva tuen tarjonnassa asiaankuuluvalla toimintapolitiikan alalla ja jotta rahaston toteutus voidaan käynnistää monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 alusta, tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti ja sitä olisi sovellettava takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 2021.
- (69) Asetus (EU) 2018/1092 olisi sen vuoksi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

TUTKIMUKSEEN JA KEHITTÄMISEEN SOVELLETTAVAT YHTEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan Euroopan puolustusrahasto, jäljempänä 'rahasto', sellaisena kuin siitä säädetään asetuksen (EU) 2021/695 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavaksi ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyväksi kaudeksi. Rahaston kesto vastaa monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 kesto.

Tässä asetuksessa vahvistetaan rahaston tavoitteet, sen talousarvio 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavaksi ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyväksi kaudeksi, unionin rahoituksen muodot ja tällaisen rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'oikeussubjektilla' unionin oikeuden, kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja kelpoisuus omista nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä;
- 2) 'hakijalla' oikeussubjektia, joka tekee hakemuksen tuen saamiseksi rahastosta ehdotuspyynnön perusteella tai varainhoitoasetuksen 195 artiklan ensimmäisen kohdan e alakohdan mukaisesti;
- 3) 'saajalla' oikeussubjektia, jonka kanssa on allekirjoitettu rahoitussopimus tai jolle on ilmoitettu rahoituspäätöksestä;
- 4) 'konsortiolla' sellaisten hakijoiden tai saajien yhteenliittymää, johon sovelletaan sopimusta ja joka on muodostettu rahaston puitteissa toteutettavaa tointa varten;
- 5) 'koordinaattorilla' oikeussubjektia, joka on konsortion jäsen ja jonka kaikki konsortion jäsenet ovat nimittäneet pääasialliseksi yhteyspisteeksi konsortion suhteissa komissioon;

- 6) 'määräysvallalla' kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä;
- 7) 'johtorakenteella' kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä ja tapauksen mukaan toimitusjohtajalle raportoivaa oikeussubjektin elintä, jolle on annettu valtuudet määritellä oikeussubjektin strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen ja joka valvoo ja seuraa johdon päätöksentekoa;
- 8) 'järjestelmäprototyypillä' tuotteen tai teknologian mallia, jolla voidaan osoittaa suoritustaso operatiivisessa ympäristössä;
- 9) 'hyväksymisellä' koko prosessia, jossa osoitetaan, että puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian suunnittelu täyttää eriteltyt vaatimukset, ja annetaan objektiivinen näyttö siitä, että tietyt suunnittelua koskevat vaatimukset on osoitetusti täytetty;
- 10) 'sertifioinnilla' prosessia, jossa kansallinen viranomainen varmentaa, että puolustustuote, aineellinen tai aineeton komponentti tai teknologia on sovellettavien säännösten mukainen;
- 11) 'tutkimustoimella' tointa, joka koostuu pääasiassa tutkimustoiminnasta, erityisesti soveltavasta tutkimuksesta ja tapauksen mukaan perusluonteisesta tutkimuksesta, jonka tavoitteena on hankkia uutta tietoa ja joka keskittyy yksinomaan puolustussovelluksiin;
- 12) 'kehittämistoimella' tointa, joka koostuu puolustukseen liittyvästä pääasiassa kehittämisvaiheen toiminnasta, joka kattaa uudet puolustustuotteet ja -teknologiat tai jo olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden parannuksen, poislukien aseiden tuotanto tai käyttö;
- 13) 'murroksellisella puolustusteknologialla' radikaalin muutoksen aikaansaavaa tehokkaampaa tai täysin uutta teknologiaa, joka muuttaa mullistavasti puolustusasioiden käsitettä ja puolustusalan toimintatapoja, esimerkiksi korvaamalla nykyiset puolustusteknologiat tai tekemällä niistä vanhentuneita;
- 14) 'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' tai 'pk-yrityksillä' komission suosituksen 2003/361/EY⁽²³⁾ liitteessä olevassa 2 artiklassa määriteltyjä pieniä ja keskisuuria yrityksiä;
- 15) 'markkina-arvoltaan keskisuurella yrityksellä' tai 'mid-cap-yrityksellä' yritystä, joka ei ole pk-yritys ja joka työllistää enintään 3 000 henkilöä ja jonka henkilöstömäärä lasketaan suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevan 3–6 artiklan mukaisesti;
- 16) 'rahoitusta yhdistävällä toimella' sellaista unionin talousarviosta tuettavaa toimea, myös silloin, kun se kuuluu varainhoitoasetuksen 2 artiklan 6 alakohdassa määriteltyyn rahoitusta yhdistävään välineeseen tai foorumiin, joka yhdistää unionin talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, tai rahoitusvälineitä kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten sekä kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamia, takaisin maksettavia tukimuotoja;
- 17) 'esikaupallisella hankinnalla' tutkimus- ja kehittämispalvelujen hankintaa, johon liittyy riskien ja hyötyjen jakaminen markkinaehdoilla, ja kehitystyön kilpailuttaminen vaiheittain, kun hankitut tutkimus- ja kehittämispalvelut on selkeästi erotettu lopputuotteiden kaupallisten erien käyttöönotosta;
- 18) 'projektipäälliköllä' jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan sijoittautunutta hankintaviranomaista, jonka jäsenvaltio tai assosioitunut maa tai jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden ryhmä on nimittänyt hallinnoimaan jatkuvasti tai tilapäisesti monikansallisia asevarusteluhankkeita;
- 19) 'tuloksilla' kaikkia yksittäisen toimen aineellisia tai aineettomia vaikutuksia, kuten dataa, tietämystä tai tietoja, riippumatta niiden muodosta tai luonteesta ja siitä, voidaanko ne suojata, sekä niihin liittyviä oikeuksia, mukaan lukien immateriaalioikeudet;
- 20) 'tulostiedoilla' rahaston toiminnassa tuotettavaa dataa, tietämystä tai tietoja riippumatta niiden muodosta tai luonteesta;

⁽²³⁾ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- 21) 'turvallisuusluokitelluilla tiedoilla' missä tahansa muodossa olevia tietoja tai aineistoja, joiden luvaton ilmitulo saattaisi vaihtelevassa määrin vahingoittaa unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion etuja ja joilla on EU:n turvallisuusluokitusmerkintä tai vastaava turvallisuusluokitusmerkintä, sellaisena kuin se on vahvistettu Euroopan unionin edun vuoksi vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta tehdyn neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisessä sopimuksessa ⁽²⁴⁾;
- 22) 'arkaluonteisilla tiedoilla' tietoja ja dataa, mukaan lukien turvallisuusluokitellut tiedot, joita on suojattava luvattomalta käytöltä tai ilmitulolta unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen veloitteiden vuoksi taikka luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön yksityisyyden tai turvallisuuden suojaamiseksi;
- 23) 'erityiskertomuksella' erityistä tutkimustoimen tuotosta, jossa esitetään tiivistetysti toimen tulokset ja joka antaa kattavat tiedot peruseriaateista, päämääristä, saavutuksista, perusominaisuuksista, tehdyistä testeistä, mahdollisista hyödyistä, mahdollisista puolustusovelluksista ja tutkimuksen odotettavissa olevasta hyödyntämispolusta kehittämistä kohti, mukaan lukien immateriaalioikeuksien omistajuutta koskevat tiedot, joihin ei kuitenkaan vaadita sisällyttämään tietoja immateriaalioikeuksista;
- 24) 'muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisöllä' muuhun kuin assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunutta oikeussubjektia tai, jos se on sijoittautunut unioniin tai assosioituneeseen maahan, oikeussubjektia, jonka johtorakenteet ovat muussa kuin assosioituneessa kolmannessa maassa.

3 artikla

Tavoitteet

1. Rahaston yleisenä tavoitteena on edistää Euroopan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan (EDTIB) kilpailukykyä, tehokkuutta ja innovointikapasiteettia kaikkialla unionissa, mikä lisää unionin strategista riippumattomuutta ja sen toimintavapautta, tukemalla oikeussubjektien, erityisesti pk-yritysten ja mid-cap-yritysten, yhteistyötoimia ja rajatylittävää yhteistyötä kaikkialla unionissa sekä lujittamalla puolustusalan toimitus- ja arvoketjuja ja parantamalla niiden ketteryyttä, laajentamalla oikeussubjektien rajatylittävää yhteistyötä ja kannustamalla innovoinnin, tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen teollisten mahdollisuuksien parempaan hyödyntämiseen puolustustuotteiden ja -teknologioiden teollisen elinkaaren kaikissa vaiheissa.

2. Rahastolla on seuraavat erityistavoitteet:

- a) tuetaan yhteistyöhön perustuvaa tutkimusta, jolla voitaisiin merkittävästi tehostaa tulevaisuuden voimavarojen suoritusastoa kaikkialla unionissa ja jonka tavoitteena on maksimoida innovointi ja ottaa käyttöön uusia puolustustuotteita ja -teknologioita, mukaan lukien murrokselliset puolustusteknologiat, sekä saavuttaa puolustusalan tutkimusmenojen mahdollisimman tehokas käyttö unionissa;
- b) tuetaan yhteistyöhön perustuvaa puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämistä, jolloin voidaan edistää puolustusmenojen tehokkaampaa käyttöä unionissa, saavuttaa suurempia mittakaavaetuja, pienentää tarpeettoman päällekkäisyyden riskiä ja siten kannustaa eurooppalaisten puolustustuotteiden ja -teknologioiden käyttöönottoon markkinoilla ja vähentää puolustustuotteiden ja -teknologioiden hajanaisuutta unionissa, mikä viime kädessä lisää puolustusjärjestelmien standardointia ja jäsenvaltioiden voimavarojen yhteentoimivuutta.

Tällaisessa yhteistyössä on noudatettava jäsenvaltioiden yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) ja erityisesti voimavarojen kehittämissuunnitelman puitteissa yhteisesti sopimia puolustusvoimavarojen prioriteetteja.

Myös alueelliset ja kansainväliset prioriteetit voidaan ottaa kyseisessä yhteydessä tarvittaessa huomioon, kun ne palvelevat yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa määritettyjä unionin turvallisuus- ja puolustusetuja, ottaen huomioon tarve välttää tarpeetonta päällekkäisyyttä, jos niissä ei ole suljettu pois minkään jäsenvaltion tai assosioituneen maan osallistumismahdollisuutta.

⁽²⁴⁾ Neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välinen sopimus Euroopan unionin edun vuoksi vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta (EUVL C 202, 8.7.2011, s. 13).

4 artikla

Talousarvio

1. Asetuksen (EU) 2021/695 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti rahoituspuitteet rahaston toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 7 953 000 000 euroa käypinä hintoina.
2. Seuraavassa esitetään 1 kohdassa tarkoitettun määrän jakautuminen:
 - a) 2 651 000 000 euroa tutkimustoimiin;
 - b) 5 302 000 000 euroa kehittämistoimiin.

Voidakseen reagoida odottamattomiin tilanteisiin tai uusiin kehityskulkuihin ja tarpeisiin komissio voi kohdentaa uudelleen tutkimus- tai kehittämistoimiin osoitettua määrää enintään 20 prosenttia.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua määrää voidaan käyttää myös rahaston toteuttamista koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien tietotekniikkajärjestelmien suunnittelu, käyttöönotto, toiminta ja ylläpito.
4. Vähintään 4 prosenttia ja enintään 8 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista rahoituspuitteista kohdennetaan ehdotuspyyntöihin tai rahoituksen myöntämiseksi murroksellisten puolustusteknologioiden tukemiseen.

5 artikla

Assosioituneet maat

Rahastoon voivat osallistua Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat ETA:n jäseniä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti (assosioituneet maat).

6 artikla

Murroksellisten puolustusteknologioiden tukeminen

1. Komissio myöntää täytäntöönpanosäädöksillä rahoitusta murroksellisia puolustusteknologioita koskevien avointen ja julkisten kuulemisten jälkeen 24 artiklassa tarkoitetuissa työohjelmissä määritellyillä toiminta-aloilla. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Työohjelmissä on vahvistettava soveltuvimmat rahoitusmuodot murroksellisille puolustusteknologioille.

7 artikla

Etiikka

1. Rahastosta toteutettavissa toimissa on noudatettava asiaankuuluvaa unionin oikeutta, kansallista lainsäädäntöä ja kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien Euroopan unionin perusoikeuskirja. Kyseisissä toimissa on lisäksi noudatettava eettisiä periaatteita, jotka sisältyvät myös asiaankuuluvaan unionin oikeuteen, kansalliseen lainsäädäntöön ja kansainväliseen oikeuteen.
2. Ennen rahoitussopimuksen allekirjoittamista komissio seuloa ehdotukset konsortion laatiman eettisen itsearvioinnin perusteella, jotta voidaan tunnistaa ehdotukset, joihin liittyy vakavia eettisiä kysymyksiä, myös sellaisten ehtojen osalta, joiden mukaisesti toimet on määrä toteuttaa. Tällaisista ehdotuksista on tapauksen mukaan tehtävä eettinen arviointi.

Komissio suorittaa eettisen seulonnan ja arvioinnin 26 artiklan mukaisesti nimitettyjen riippumattomien asiantuntijoiden tuella. Kyseisten riippumattomien asiantuntijoiden on oltava taustaltaan erilaisia, heillä on erityisesti oltava tunnustettua puolustuseettisten kysymysten asiantuntemusta ja heidän on edustettava mahdollisimman monen jäsenvaltion kansalaisuuksia.

Rahoitussopimuksessa on täsmennettävä ehdot, joiden mukaisesti toimet, joihin liittyy eettisesti arkaluonteisia kysymyksiä, on määrä toteuttaa.

Komissio varmistaa, että eettiset menettelyt ovat mahdollisimman läpinäkyviä ja sisällyttää ne väliarviointikertomukseensa 29 artiklan mukaisesti.

3. Toimeen osallistuvien oikeussubjektien on hankittava kaikki asiaankuuluvat hyväksynnät tai muut asiakirjat, joita kansalliset tai paikalliset eettiset lautakunnat ja muut elimet, kuten tietosuojaviranomaiset, edellyttävät, ennen asiaankuuluvien toimien aloittamista. Kyseiset hyväksynnät ja muut asiakirjat on säilytettävä ja toimitettava komissiolle pyynnöstä.

4. Ehdotukset, joiden ei katsota olevan eettisesti hyväksyttäviä, hylätään.

8 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Rahaston toteuttamisessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti.

2. Tämän artiklan 1 kohdasta poiketen varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen elimien voivat perustelluissa tapauksissa toteuttaa erityistoimia välillisen hallinnoinnin kautta. Tähän ei sisälly tämän asetuksen 11 artiklassa tarkoitettu valinta- ja myöntämismenettely.

3. Rahastosta voidaan myöntää rahoitusta varainhoitoasetuksen mukaisesti käyttäen avustuksia, palkintoja ja hankintoja ja, jos se on toimen erityispiirteet huomioon ottaen asianmukaista, sellaisia rahoitusvälineitä, jotka kuuluvat rahoitusta yhdistäviin toimiin.

4. Rahoitusta yhdistävät toimet toteutetaan varainhoitoasetuksen X osaston ja asetuksen (EU) 2021/523 mukaisesti.

5. Rahoitusvälineet on osoitettava yksinomaan saajille.

9 artikla

Tukikelpoiset oikeussubjektit

1. Saajien ja toimeen osallistuvien alihankkijoiden on oltava unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneita.

2. Saajien ja toimeen osallistuvien alihankkijoiden infrastruktuurien, välineiden, omaisuuden ja resurssien, joita käytetään rahastosta tukea saavassa toimessa, on sijaittava jäsenvaltion tai assosioituneen maan alueella koko toimen keston ajan, ja niiden johtorakenteiden on oltava sijoittautuneita unioniin tai assosioituneeseen maahan.

3. Rahastosta tukea saavan toimen osalta saajat ja toimeen osallistuvat alihankkijat eivät saa olla muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.

4. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa säädetään, unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautunut ja muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa oleva oikeussubjekti on tukikelpoinen saaja tai toimeen osallistuva alihankkija vain, jos sellaisen jäsenvaltion tai assosioituneen maan, johon se on sijoittautunut, kansallisten menettelyjensä mukaisesti hyväksymät takeet asetetaan komission saataville. Kyseiset takeet voivat koskea oikeussubjektin unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautunutta johtorakennetta. Jos jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, pitää sitä asianmukaisena, kyseiset takeet voivat myös koskea oikeussubjektiin kohdistuvaan määräysvaltaan liittyviä erityisiä valtiollisia oikeuksia.

Takeilla on vakuutettava, että tällaisen oikeussubjektin toimeen osallistuminen ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa, sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä SEU V osaston nojalla, tai tämän asetuksen 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa. Takeiden on myös oltava tämän asetuksen 20 ja 23 artiklan mukaisia. Takeissa on erityisesti perusteltava, että toimen osalta on käytössä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että:

- a) oikeussubjektiin kohdistuvaa määräysvaltaa ei käytetä tavalla, joka hillitsee tai rajoittaa sen kykyä toteuttaa tointa ja tuottaa tuloksia, rajoittaa sen infrastruktuuria, välineitä, omaisuutta, resursseja, immateriaalioikeuksia tai toimen edellyttämää osaamista taikka heikentää sen valmiuksia ja toimen toteuttamisen edellyttämiä standardeja;
- b) muulla kuin assosioituneella kolmannella maalla tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisöllä ei ole pääsyä toimeen liittyviin arkaluonteisiin tietoihin, ja toimeen osallistuvilla työntekijöillä tai muilla henkilöillä on tarvittaessa jäsenvaltion tai assosioituneen maan tekemä kansallinen turvallisuus selvitys;
- c) omistusoikeus toimesta saatavaan henkiseen omaisuuteen ja toimen tuloksiin säilyy saajalla toimen aikana ja sen päättymisen jälkeen, muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei valvo tai rajoita niitä, niitä ei viedä unionin tai assosioituneiden maiden ulkopuolelle, eikä niihin ole pääsyä unionin tai assosioituneiden maiden ulkopuolelta ilman sen jäsenvaltion tai assosioituneen maan suostumusta, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, ja 3 artiklassa vahvistettuja tavoitteita noudattaen.

Mikäli jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, katsoo sen asianmukaiseksi, voidaan antaa lisätakeita.

Komissio tiedottaa 34 artiklassa tarkoitetulle komitealle tämän kohdan mukaisesti tukikelpoisina pidetyistä oikeussubjekteista.

5. Jos unionissa tai assosioituneessa maassa ei ole helposti saatavilla kilpailukykyisiä korvikkeita, saajat ja toimeen osallistuvat alihankkijat voivat käyttää omaisuuttaan, infrastruktuuriaan, välineitään ja resurssejaan, jotka sijaitsevat tai joita pidetään jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden alueen ulkopuolella, edellyttäen että tällainen käyttö ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa, käyttö on 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaista ja se noudattaa 20 ja 23 artiklaa.

Kyseisiin toimintoihin liittyviin kustannuksiin ei voida myöntää tukea rahastosta.

6. Tukikelpoista toimea toteuttaessaan rahoituksen saajat ja toimeen osallistuvat alihankkijat voivat myös tehdä yhteistyötä sellaisten oikeussubjektien kanssa, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden alueen ulkopuolelle tai jotka ovat muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, myös käyttäen tällaisten oikeussubjektien omaisuutta, infrastruktuuria, välineitä ja resursseja, edellyttäen että tämä ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa. Tällaisen yhteistyön on oltava yhdenmukainen 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa ja sen on oltava 20 ja 23 artiklan mukaista.

Muulla kuin assosioituneella kolmannella maalla tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan muulla yhteisöllä ei saa olla luvaton pääsy toimen toteuttamiseen liittyviin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, ja on vältettävä toimen kannalta olennaisten resurssien toimitusvarmuuteen kohdistuvia mahdollisia kielteisiä vaikutuksia.

Tähän toimintaan liittyviin kustannuksiin ei voida myöntää tukea rahastosta.

7. Hakijoiden on toimitettava kaikki asiaa koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen tukikelpoisuusperusteiden arvioimiseksi. Jos toimen toteuttamisen aikana tapahtuu muutos, joka saattaisi kyseenalaistaa tukikelpoisuusperusteiden täyttymisen, asiaankuuluvan oikeussubjektin on ilmoitettava tästä komissiolle, joka arvioi, täyttyvätkö kyseiset tukikelpoisuusperusteet edelleen, sekä puuttuu kyseisen muutoksen mahdollisiin vaikutuksiin toimen rahoitukseen.

8. Tässä artiklassa toimeen osallistuvilla alihankkijoilla tarkoitetaan saajaan suorassa sopimussuhteessa olevia alihankkijoita, toisia alihankkijoita, joille on kohdennettu vähintään kymmenen prosenttia toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, sekä alihankkijoita, jotka saattavat tarvita pääsyä turvallisuusluokiteltuihin tietoihin toimen toteuttamiseksi. Toimeen osallistuvat alihankkijat eivät ole konsortion jäseniä.

10 artikla

Tukikelpoiset toimet

1. Rahoitusta voivat saada ainoastaan sellaiset toimet, joilla toteutetaan 3 artiklassa vahvistettuja tavoitteita.
2. Rahastosta annetaan tukea toimille, jotka koskevat uusia puolustustuotteita ja -teknologioita ja olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden parannusta edellyttäen, että muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei rajoita suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä parannustoimen toteuttamisen edellyttämän olemassa olevan tiedon käyttöä siten, ettei toimea voida toteuttaa.
3. Tukikelpoisen toimen on liityttävä yhteen tai useampaan seuraavista toiminnoista:
 - a) toiminta, jonka tavoitteena on luoda, tukea ja parantaa tietämystä, tuotteita ja teknologioita, myös murroksellisia puolustusteknologioita, ja jolla voidaan saavuttaa merkittäviä vaikutuksia puolustuksen alalla;
 - b) toiminta, jonka tavoitteena on lisätä yhteentoimivuutta ja häiriönsietokykyä, mukaan lukien suojattu tiedon tuotanto ja vaihto, hallita kriittisiä puolustusteknologioita, parantaa toimitusvarmuutta tai mahdollistaa tulosten tehokas hyödyntäminen puolustustuotteiden ja -teknologioiden hyväksi;
 - c) tutkimukset, kuten toteutettavuustutkimukset uusien tai parannettujen tuotteiden, teknologioiden, prosessien, palvelujen ja ratkaisujen toteutettavuuden selvittämiseksi;
 - d) puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian suunnittelu sekä niiden teknisten eritelmien määrittely, joihin tällainen suunnittelu on perustunut, mukaan lukien mahdolliset osittaiset testit riskien vähentämiseksi teollisessa tai tunnusomaisessa ympäristössä;
 - e) järjestelmäprototyypin luominen puolustustuotteesta, aineellisesta tai aineettomasta komponentista tai teknologiasta;
 - f) puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian testaaminen;
 - g) puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian hyväksyminen;
 - h) puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian sertifiointi;
 - i) sellaisten teknologioiden tai voimavarojen kehittäminen, jotka lisäävät puolustustuotteiden ja -teknologioiden tehokkuutta niiden koko elinkaaren aikana.
4. Vähintään kolmesta tukikelpoisesta oikeussubjektista, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kolmeen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, koostuvassa konsortiossa yhteistyötä tekevien oikeussubjektien on toteuttava toimi. Vähintään kolme kyseisistä tukikelpoisista oikeussubjekteista, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kahteen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, ei saa koko toimen toteuttamisaikana olla suoraan tai välillisesti saman oikeussubjektin määräysvallassa, eivätkä ne saa olla toistensa määräysvallassa.
5. Edellä olevaa 4 kohtaa ei sovelleta murroksellisiin puolustusteknologiaihin liittyviin toimiin tai 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin toimintoihin.
6. Sellaisten tuotteiden ja teknologioiden kehittämistä koskeville toimille, joiden käyttö, kehittäminen tai tuotanto on sovellettavan kansainvälisen oikeuden mukaan kielletty, ei voida myöntää tukea rahastosta.

Rahastosta ei myöskään saa antaa tukea toimiin sellaisten tappavien autonomisten aseiden kehittämiseksi, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta ja voimankäytöstä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta antaa rahoitusta toimiin varhaisvaroitusjärjestelmien ja vastatoimenpiteiden kehittämiseksi puolustustarkoituksiin.

*11 artikla***Valinta- ja myöntämismenettely**

1. Unionin rahoitusta on myönnettävä varainhoitoasetuksen mukaisesti julkaistujen kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella.

Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa ja poikkeuksellisissa olosuhteissa unionin rahoitusta voidaan myöntää myös varainhoitoasetuksen 195 artiklan ensimmäisen alakohdan e alakohdan mukaisesti ilman ehdotuspyyntöä.

2. Komissio myöntää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rahoituksen täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*12 artikla***Myöntämisperusteet**

Kukin ehdotus arvioidaan soveltaen seuraavia myöntämisperusteita:

- a) sen myötävaikutus huippuosaamiseen tai murrospotentiaaliin puolustusallalla erityisesti osoittamalla, että ehdotetulta toimelta odotettavissa olevat tulokset tarjoavat merkittäviä etuja olemassa oleviin puolustustuotteisiin tai -teknologioihin verrattuna;
- b) sen myötävaikutus Euroopan puolustusteollisuuden innovointiin ja teknologiseen kehittämiseen erityisesti osoittamalla, että ehdotettu toimi sisältää urauurtavia tai uusia konsepteja ja lähestymistapoja, uusia lupaavia tulevia teknologisia parannuksia tai sellaisten teknologioiden tai konseptien soveltamista, joita ei ole aiemmin sovellettu puolustusallalla, välttämällä samalla tarpeetonta päällekkäisyyttä;
- c) sen myötävaikutus Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyyn osoittamalla, että ehdotettu toimi on todennetusti tasapainoinen kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden näkökulmasta ja luo näin ollen uusia markkinamahdollisuuksia koko unionissa ja sen ulkopuolella ja vauhdittaa yritysten kasvua kaikkialla unionissa;
- d) sen myötävaikutus EDTIB:n riippumattomuuteen, myös lisäämällä riippumattomuutta unionin ulkopuolisista lähteistä ja vahvistamalla toimitusvarmuutta, sekä unionin turvallisuus- ja puolustusetuihin 3 artiklassa tarkoitettujen prioriteettien mukaisesti;
- e) sen myötävaikutus jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien uuden rajatylittävän yhteistyön syntymiseen, erityisesti sellaisten pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osalta, jotka osallistuvat merkittävällä tavalla toimeen saajina, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa ja jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin kuin niihin, joihin ovat sijoittautuneet ne konsortion kanssa yhteistyötä tekevät oikeussubjektit, jotka eivät ole pk-yrityksiä tai mid-cap-yrityksiä;
- f) toimen toteutuksen laatu ja tehokkuus.

*13 artikla***Yhteisrahoitusosuus**

1. Rahastosta rahoitetaan enintään 100 prosenttia tämän asetuksen 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun toiminnan tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta varainhoitoasetuksen 190 artiklan soveltamista.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään:

- a) 10 artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitetun toiminnan osalta rahaston tuki saa olla enintään 20 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista;
- b) 10 artiklan 3 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitetun toiminnan osalta rahaston tuki saa olla enintään 80 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

3. Kehittämistoimien osalta rahoitusosuuksia korotetaan seuraavissa tapauksissa:

a) neuvoston päätöksellä (YUTP) 2017/2315 ⁽²⁵⁾ vahvistetun PRY-hankkeen yhteydessä kehitetyn toimen osalta rahoitusosuutta voidaan korottaa vielä 10 prosenttiyksiköllä;

b) toiminnan rahoitusosuutta voidaan korottaa tässä kohdassa tarkoitettulla tavalla, jos vähintään 10 prosenttia toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista on kohdennettu jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneille pk-yrityksille, jotka osallistuvat toimintaan saajina, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa.

Rahoitusosuutta voidaan korottaa prosenttiyksiköillä, jotka vastaavat toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista sellaisille pk-yrityksille kohdennettua prosenttiosuutta, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin, joihin saajat, jotka eivät ole pk-yrityksiä, ovat sijoittautuneet, ja jotka osallistuvat toimintaan saajina, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa, mutta enintään vielä viidellä prosenttiyksiköllä.

Rahoitusosuutta voidaan korottaa prosenttiyksiköillä, jotka vastaavat toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista sellaisille pk-yrityksille kohdennettua prosenttiosuutta kaksinkertaisena, jotka ovat sijoittautuneet muihin kuin niihin jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin, joihin saajat, jotka eivät ole pk-yrityksiä, ovat sijoittautuneet, ja jotka osallistuvat toimintaan saajina, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa;

c) toiminnan rahoitusosuutta voidaan korottaa vielä 10 prosenttiyksiköllä, jos vähintään 15 prosenttia toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista on kohdennettu jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneille mid-cap-yrityksille;

Toiminnan rahoitusosuuden kokonaiskorotus ei saa ylittää 35:tä prosenttiyksikköä a, b tai c alakohdan soveltamisen johdosta.

Rahastosta myönnettävä tuki, mukaan lukien korotettu rahoitusosuus, saa kattaa enintään 100 prosenttia toimen tukikelpoisista kustannuksista.

14 artikla

Taloudelliset valmiudet

1. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 198 artiklan 5 kohdassa säädetään, vain koordinaattorin taloudelliset valmiudet tarkistetaan ja ainoastaan, jos unionilta haettu rahoitus on vähintään 500 000 euroa.

Jos jonkin hakijoista tai koordinaattorin taloudellisia valmiuksia on syytä epäillä, komissio tarkistaa myös kaikkien hakijoiden tai koordinaattorin taloudelliset valmiudet, jos unionilta haettu rahoitus on alle 500 000 euroa.

2. Taloudellisia valmiuksia ei tarkisteta niiden oikeussubjektien osalta, joiden elinkelpoisuuden jäsenvaltioiden asiaankuuluvat viranomaiset takaavat.

3. Jos taloudelliset valmiudet takaa rakenteellisesti jokin muu oikeussubjekti, on tarkistettava kyseisen muun oikeussubjektin taloudelliset valmiudet.

15 artikla

Välilliset kustannukset

1. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 181 artiklan 6 kohdassa säädetään, tukikelpoiset välilliset kustannukset määritetään soveltamalla 25 prosentin kiinteää osuutta toimen tukikelpoisista välittömistä kokonaiskustannuksista, joihin ei lueta alihankinnan eikä kolmansille osapuolille myönnettävän tuen tukikelpoisia välittömiä kustannuksia eikä yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia, jotka sisältävät välillisiä kustannuksia.

2. Tukikelpoiset välilliset kustannukset voidaan vaihtoehtoisesti määrittää saajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti tosiasiallisten välillisten kustannusten perusteella edellyttäen, että kansalliset viranomaiset hyväksyvät kyseiset kustannuslaskentakäytännöt vastaavia puolustusalan toimintoja varten varainhoitoasetuksen 185 artiklan mukaisesti ja saaja on ilmoittanut ne komissiolle.

⁽²⁵⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2017/2315, annettu 11 päivänä joulukuuta 2017, pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) ja siihen osallistuvien jäsenvaltioiden luettelon vahvistamisesta (EUVL L 331, 14.12.2017, s. 57).

*16 artikla***Kustannuksiin perustumattoman rahoitusosuuden tai kokonaiskertakorvauksen käyttö**

Jos unionin avustuksella yhteisrahoitetaan vähemmän kuin 50 prosenttia toimen kokonaiskustannuksista, komissio voi käyttää joko

- a) varainhoitoasetuksen 180 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua rahoitusosuutta, joka ei perustu kustannuksiin vaan tulosten saavuttamiseen, mitä mitataan suhteessa aiempiin määriteltyihin välitavoitteisiin tai tulosindikaattoreilla; tai
- b) varainhoitoasetuksen 182 artiklassa tarkoitettua kokonaiskertakorvausta, joka perustuu yhteisrahoitukseen osallistuvien jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden kansallisten viranomaisten jo hyväksymän toimen alustavaan talousarvioon.

Välilliset kustannukset sisältyvät ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettuun kokonaiskertakorvaukseen.

*17 artikla***Esikaupalliset hankinnat**

1. Unioni voi tukea esikaupallisia hankintoja myöntämällä avustuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2014/24/EU⁽²⁶⁾ ja 2014/25/EU⁽²⁷⁾ määritellyille hankintaviranomaisille tai hankintayksiköille, jotka hankkivat yhteisesti puolustusalan tutkimus- ja kehittämisspalveluja tai koordinoivat hankintamenettelyjään.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa hankintamenettelyissä
 - a) on noudatettava tätä asetusta;
 - b) voidaan sallia useampien hankintasopimusten tekeminen samassa menettelyssä (useiden hankintalähteiden käyttö);
 - c) on tehtävä hankintasopimus kokonaistaloudellisesti edullisimpien tarjousten perusteella ja huolehdittava siitä, ettei synny eturistiriitoja.

*18 artikla***Takuurahasto**

Riski, joka liittyy määrien takaisinperintään saajilta, voidaan kattaa keskinäiseen vakuutusjärjestelmään suoritettavilla maksuilla, jotka katsotaan varainhoitoasetuksen mukaiseksi riittäväksi vakuudeksi. Asetuksen (EU) 2021/695 37 artiklaa sovelletaan.

*19 artikla***Hankintoja ja palkintoja koskevat tukikelpoisuusperusteet**

1. Palkintoihin sovelletaan 9 ja 10 artiklaa soveltuvin osin.
2. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 176 artiklassa säädetään, tämän asetuksen 10 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tutkimuksia koskeviin hankintoihin sovelletaan tämän asetuksen 9 artiklaa ja tämän asetuksen 10 artiklaa soveltuvin osin.

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽²⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

II OSASTO

TUTKIMUSTOIMIIN SOVELLETTAVAT ERITYISSÄÄNNÖKSET

20 artikla

Tutkimustoimien tulosten omistusoikeus

1. Rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tulosten omistusoikeus kuuluu ne tuottaneille saajille. Jos oikeussubjektit tuottavat tuloksia yhdessä eikä voida varmistua siitä, mikä osuus kuuluu kullekin niistä, tai jos ei ole mahdollista erottaa toisistaan tällaisia yhteisiä tuloksia, oikeussubjekteilla on oltava yhteinen omistusoikeus tuloksiin. Yhteisomistajat tekevät sopimuksen osuuksiensa jakamisesta ja yhteisen omistusoikeuden käytön ehdoista niille avustusso-
pimuksen nojalla kuuluvien velvoitteiden mukaisesti.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos unionin tukea myönnetään julkisen hankinnan muodossa, rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tulokset omistaa unioni. Jäsenvaltioilla ja assosioituneilla mailla on oikeus kirjallisesta pyynnöstä saada maksutta pääsy tuloksiin.
3. Muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei saa valvoa tai rajoittaa suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tuloksia myöskään teknologian siirron osalta.
4. Kun on kyse tuloksista, joita saajat ovat tuottaneet rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien avulla, komissiolle on ilmoitettava ennalta mahdollisesta omistusoikeuden siirrosta tai yksinomaisen lisenssin myöntämisestä muulle kuin assosioituneelle kolmannelle maalle tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisölle, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 9 kohdan soveltamista. Jos tällainen omistusoikeuden siirto tai yksinomaisen lisenssin myöntäminen on ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen kanssa tai 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa, rahastosta myönnetty tuki on maksettava takaisin.
5. Jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden kansallisilla viranomaisilla on oikeus saada pääsy erityiskertomuksiin. Tällaiset pääsyoikeudet on myönnettävä ilman rojalTIMaksua, ja komissio siirtää ne jäsenvaltioille ja assosioituneille maille sen jälkeen, kun komissio on varmistanut, että asianmukaisia luottamuksellisuusveloitteita sovelletaan.
6. Jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden kansallisten viranomaisten on käytettävä erityiskertomusta yksinomaan sellaisiin tarkoituksiin, jotka liittyvät käyttöön niiden asevoimissa tai turvallisuus- tai tiedustelujoukoissa taikka näitä varten, myös yhteistyöohjelmiensa puitteissa. Tällaiseen käyttöön kuuluvat selvitykset, evaluointi, arviointi, tutkimus, suunnittelu, tuotteiden hyväksyminen ja sertifiointi, käyttäminen, koulutus ja käytöstä poistaminen sekä hankintoja koskevien teknisten vaatimusten arviointi ja laatiminen.
7. Saajien on myönnettävä pääsyoikeudet rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tuloksiin ilman rojalTIMaksua unionin toimielimille, elimille tai laitoksille unionin nykyisten poliitikkojen tai ohjelmien asianmukaisesti perusteltua kehittämistä, täytäntöönpanoa ja seurantaa varten sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Tällaiset pääsyoikeudet on rajoitettava muuhun kuin kaupallisessa tai kilpailutarkoituksessa tapahtuvaan käyttöön.
8. Rahoitusso-
pimuksissa ja esikaupallisia hankintoja koskevissa sopimuksissa on oltava omistusoikeutta, pääsyoikeuksia ja lisensointia koskevia erityismääräyksiä, jotta voidaan varmistaa tulosten mahdollisimman laaja käyttöönotto ja välttää perusteettoman edun saaminen. Hankintaviranomaisilla on oltava vähintään pääsyoikeudet tuloksiin ilman rojalTIMaksua omaa käyttöä varten sekä oikeus myöntää tai velvoittaa saajat myöntämään ei-yksinomaisia lisenssejä kolmansille osapuolille tulosten hyödyntämiseksi oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ilman oikeutta myöntää alilisenssejä. Kaikilla jäsenvaltioilla ja assosioituneilla mailla on oltava pääsy erityiskertomukseen ilman rojalTIMaksua. Jos toimeksisaaja ei hyödynnä tuloksia kaupallisesti tietyn ajan kuluessa esikaupallisen hankinnan jälkeen sopimuksessa määritellyllä tavalla, sen on siirrettävä kaikki tulosten omistusoikeudet hankintaviranomaisille.
9. Tämä asetus ei vaikuta rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tuloksia sisältävien tuotteiden, laitteiden tai teknologioiden vientiin eikä jäsenvaltioiden harkintavaltaan niiden puolustukseen liittyvien tuotteiden vientipolitiikan osalta.

10. Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota tai assosioitunutta maata ovat monenvälisesti tai unionin puitteissa tehneet yhdessä yhden tai useamman sopimuksen yhden tai useamman saajan kanssa kehittääkseen yhdessä rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tuloksia, niillä on oltava pääsyoikeudet kyseisiin tuloksiin siltä osin kuin ne ovat tällaisten saajien omistuksessa ja sopimuksen tai sopimusten täytäntöönpano edellyttää. Tällaiset pääsyoikeudet on myönnettävä ilman rojaltimeksua erityisehdoin, joilla pyritään varmistamaan, että kyseisiä oikeuksia käytetään ainoastaan sopimuksen tai sopimusten mukaiseen tarkoitukseen ja että asianmukaisia luottamuksellisuusvelvoitteita asetetaan.

III OSASTO

KEHITTÄMISTOIMIIN SOVELLETTAVAT ERITYISSÄÄNNÖKSET

21 artikla

Kehittämistoimien täydentävät tukikelpoisuusperusteet

1. Konsortion on osoitettava, että toimen kustannukset, joita ei kateta unionin tuella, katetaan muilla rahoitustavoilla, kuten jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden rahoitusosuuksilla tai oikeussubjektien toteuttamalla yhteisrahoituksella.
2. Edellä 10 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettuna toiminnan on perustuttava vähintään kahden jäsenvaltion tai assosioituneen maan yhteisesti sopimiin yhdenmukaistettuihin puolustusvoimavaravaatimuksiin.
3. Edellä 10 artiklan 3 kohdan e–h alakohdassa tarkoitettuna toiminnan osalta konsortion on osoitettava kansallisten viranomaisten myöntämällä asiakirjoilla, että
 - a) vähintään kaksi jäsenvaltiota tai assosioitunutta maata aikoo hankkia valmiin tuotteen tai käyttää teknologiaa koordinoitulla tavalla, mukaan lukien tarvittaessa yhteisin hankinnoin;
 - b) toiminta perustuu niiden jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden yhteisesti sopimiin yhteisiin teknisiin eritelmiin, jotka osallistuvat toimen rahoitukseen tai aikovat hankkia valmiin tuotteen yhdessä tai käyttää teknologiaa yhdessä.

22 artikla

Kehittämistoimien täydentävät tukikelpoisuusperusteet

Työohjelmassa on 12 artiklassa tarkoitettujen myöntämisperusteiden lisäksi otettava huomioon myös

- a) panos tehokkuuden lisäämiseen puolustustuotteiden ja -teknologioiden koko elinkaaren aikana, mukaan lukien kustannustehokkuus ja mahdollisuus synergiaan hankinta- ja huoltoprosesseissa sekä käytöstä poistamista koskevissa prosesseissa;
- b) Euroopan puolustusteollisuuden jatkuvan yhdentymisen edistäminen kaikkialla unionissa, mitä varten saajien on osoitettava, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet käyttämään, omistamaan tai huoltamaan yhdessä lopputuotetta tai teknologiaa koordinoitulla tavalla.

23 artikla

Kehittämistoimien tulosten omistusoikeus

1. Unioni ei omista rahastosta tukea saaneista kehittämistoimista saatavia puolustustuotteita tai -teknologioita, eikä sillä ole mitään oikeutta vaatia kyseisistä toimista johtuvia immateriaalioikeuksia.
2. Muut kuin assosioituneet kolmannet maat tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöt eivät saa valvoa tai rajoittaa suoraan eivätkä yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä rahastosta tukea saaneiden kehittämistoimien tuloksia myöskään teknologian siirron osalta.

3. Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden harkintavaltaan niiden puolustukseen liittyvien tuotteiden vientipolitiikan osalta.
4. Kun on kyse tuloksista, joita saajat ovat tuottaneet rahastosta tukea saaneiden kehittämistoimien avulla, komissiolle on ilmoitettava ennalta mahdollisesta omistusoikeuden siirrosta muulle kuin assosioituneelle kolmannelle maalle tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisölle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 3 kohdan soveltamista. Jos tällainen omistusoikeuden siirto on ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusasetusten kanssa tai 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa, rahastosta myönnetty tuki on maksettava takaisin.
5. Jos unionin tukea myönnetään tutkimuksen julkisen hankinnan muodossa, kaikilla jäsenvaltioilla tai assosioituneilla mailla on oikeus saada kirjallisesta pyynnöstä maksutta ei-yksinomaisen lisenssi käyttää tutkimusta.

IV OSASTO

HALLINNOINTI, SEURANTA, ARVIOINTI JA VALVONTA

24 artikla

Työohjelmat

1. Rahasto toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla vuotuisilla työohjelmilla. Työohjelmissa esitetään tarvittaessa rahoitusta yhdistäviä toimia varten varattu kokonaismäärä. Työohjelmissa vahvistetaan kokonaistalousarvio pk-yritysten rajatylittävää osallistumista varten.
2. Komissio hyväksyy tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut työohjelmat täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Työohjelmissa vahvistetaan yksityiskohtaisesti tutkimusaiheet ja rahastosta tukea saavien toimien luokat. Kyseisten luokkien on oltava 3 artiklassa tarkoitettujen puolustusalan prioriteettien mukaisia.

Lukuun ottamatta murroksellisille puolustusteknologioille varattua työohjelman osaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tutkimusaiheisiin ja toimien luokkiin kuuluu seuraavien alojen puolustustuotteita ja -teknologioita:

- a) valmistautuminen, suojelu, käyttöönotto ja kestävyys;
 - b) tiedonhallinta ja informaatioylivoima, johto, valvonta, viestitoiminta, tietokoneet, tiedustelu, valvonta ja taktinen tiedustelu (C4ISR), kyberpuolustus ja kyberturvallisuus; ja
 - c) voimankäyttö ja sen välineet.
4. Työohjelmiin on tarvittaessa sisällyttävä toiminnalliset vaatimukset, ja niissä on täsmennettävä 8 artiklan mukainen unionin rahoituksen muoto estämättä kuitenkaan kilpailua ehdotuspyyntövaiheessa.

Työohjelmissa voidaan ottaa huomioon myös rahastosta jo tukea saaneiden, lisäarvoa tuovien tutkimustoimien tulosten siirtäminen kehittämisvaiheeseen.

25 artikla

Projektipäällikön kuuleminen

Jos projektipäällikkö on nimitetty, komissio kuulee projektipäällikköä toimen yhteydessä saavutetusta edistyksestä ennen maksun suorittamista.

26 artikla

Riippumattomat asiantuntijat

1. Komissio nimeää riippumattomia asiantuntijoita avustamaan tämän asetuksen 7 artiklassa tarkoitetuissa eettisessä seulonnessa ja arvioinnissa sekä ehdotusten arvioinnissa varainhoitoasetuksen 237 artiklan mukaisesti.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen riippumattomien asiantuntijoiden on oltava mahdollisimman monen jäsenvaltion kansalaisia, ja heidät on valittava sellaisten kiinnostuksenilmaisupyyntöjen perusteella, jotka on osoitettu riippumattomien asiantuntijoiden luettelon laatimista varten puolustusministeriöille ja niiden alaisille virastoille, muille asiaankuuluville hallituselimille, tutkimuslaitoksille, korkeakouluille, toimialajärjestöille tai puolustusalan yrityksille. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 237 artiklassa säädetään, riippumattomien asiantuntijoiden luetteloa ei julkaista.
3. Asiaankuuluvan jäsenvaltion on vahvistettava nimettyjen riippumattomien asiantuntijoiden luotettavuus.
4. Edellä 34 artiklassa tarkoitettulle komitealle tiedotetaan vuosittain riippumattomien asiantuntijoiden luettelosta, jotta asiantuntijoiden luotettavuus voidaan todeta läpinäkyvästi. Komissio varmistaa, että riippumattomat asiantuntijat eivät arvioi sellaisia asioita, anna sellaisia asioita koskevia neuvoja tai avusta sellaisissa asioissa, joissa heillä on mahdollisia eturistiriitoja.
5. Riippumattomat asiantuntijat valitaan heille osoitettavien tehtävien kannalta asiaankuuluvan osaamisen, kokemuksen ja tietämyksen perusteella.

27 artikla

Turvallisuusluokiteltuja tietoja koskevien sääntöjen soveltaminen

1. Tämän asetuksen soveltamisalalla
 - a) kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen tarjoaman EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojan taso vastaa neuvoston päätöksessä 2013/488/EU⁽²⁸⁾ esitettyä neuvoston turvallisuussääntöjä;
 - b) komissio suojaa turvallisuusluokiteltuja tietoja päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädettyjen turvallisuussääntöjen mukaisesti;
 - c) kolmannessa maassa oleskelevat luonnolliset henkilöt ja kolmanteen maahan sijoittautuneet oikeushenkilöt voivat käsitellä rahastoa koskevia EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja ainoastaan, jos niihin sovelletaan kyseisissä maissa sellaisia turvallisuussääntöjä, joilla varmistetaan vähintään vastaava suojan taso kuin päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 ja päätöksessä 2013/488/EU säädettyillä komission ja neuvoston turvallisuussäännöillä;
 - d) kolmannessa maassa sovellettavien tai kansainvälisten järjestöjen soveltamien turvallisuussääntöjen vastaavuudesta on määrättävä unionin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä SEUT 218 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen tehdyssä tai tehtävässä tietoturvaluusopimuksessa, joka sisältää tarvittaessa yhteisöturvallisuutta koskevat asiat, ja ottaen huomioon päätöksen 2013/488/EU 13 artikla; ja
 - e) luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle voidaan myöntää pääsy EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, jos se katsotaan tarpeelliseksi tapauskohtaisesti tällaisten tietojen luonteen ja sisällön, vastaanottajan tiedonsaantitarpeen ja unionille koituvan edun arvioinnin perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta päätöksen 2013/488/EU 13 artiklan ja päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädettyjen yhteisöturvallisuuden alaa koskevien sääntöjen soveltamista.
2. Jos toimiin liittyy, niissä edellytetään tai ne sisältävät turvallisuusluokiteltuja tietoja, asiaankuuluvan rahoituselimen on määritettävä ehdotusta tai tarjouspyyntöjä koskevissa asiakirjoissa toimenpiteet ja vaatimukset, jotka ovat tarpeen tällaisten tietojen turvaamiseksi vaaditulla tasolla.

⁽²⁸⁾ Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

3. Komissio perustaa suojatun tietojenvaihtojärjestelmän helpottaakseen arkaluonteisten tietojen, mukaan lukien turvallisuusluokitellut tiedot, vaihtoa komission sekä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden välillä ja tarvittaessa hakijoiden ja saajien kanssa. Kyseisessä järjestelmässä otetaan huomioon jäsenvaltioiden kansalliset turvallisuussäännöt.

4. Jäsenvaltiot, joiden alueelle saajat ovat sijoittautuneet, päättävät tutkimus- tai kehittämistoimen toteuttamisen yhteydessä saadun turvallisuusluokitellun tulostiedon alkuperän. Tätä varten kyseiset jäsenvaltiot voivat päättää erityisistä turvallisuussäännöistä toimeen liittyvien turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista ja käsittelemistä varten, ja niiden on ilmoitettava tästä komissiolle. Tällaiset turvallisuussäännöt eivät rajoita komission mahdollisuutta saada tarvittavia tietoja tutkimus- tai kehittämistoimen toteutuksesta.

Jos kyseiset jäsenvaltiot eivät ota käyttöön erityisiä turvallisuussääntöjä, komissio ottaa toimea varten käyttöön turvallisuussäännöt päätöksen (EU, Euratom) 2015/444 mukaisesti.

Toimeen sovellettavat turvallisuussäännöt on joka tapauksessa otettava käyttöön ennen rahoitussopimuksen tai muun sopimuksen allekirjoittamista.

28 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan rahaston edistymisestä 3 artiklan 2 kohdassa säädettyjen erityisten tavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä.

2. Sen varmistamiseksi, että rahaston tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistymistä arvioidaan tehokkaasti, siirretään komissiolle valta antaa 33 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä indikaattoreiden osalta tarpeen mukaan sekä täydennetään tätä asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä.

3. Komissio seuraa rahaston toteuttamista säännöllisesti ja laatii vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen edistymisestä, myös siitä, miten EDIDP:stä ja PADR:stä saadut kokemukset otetaan huomioon rahaston toteuttamisessa. Komissio toteuttaa tätä varten tarvittavat seurantajärjestelyt.

4. Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että rahaston toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti.

Sitä varten unionin rahoituksen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

29 artikla

Rahaston arviointi

1. Rahaston arvioinnit on suoritettava, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa oikea-aikaisesti.

2. Rahaston väliarviointi on suoritettava heti kun sen toteuttamisesta on saatavilla riittävästi tietoa, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun rahaston toteuttamiskausi on käynnistynyt.

Väliarviointikertomukseen, joka kattaa 31 päivään heinäkuuta 2024 päättyvän kauden, on erityisesti sisällyttävä:

a) arviointi rahaston hallinnosta, mukaan lukien seuraavista:

i) riippumattomia asiantuntijoita koskevat säännökset;

ii) tämän asetuksen 7 artiklassa säädettyjen eettisten menettelyjen täytäntöönpano;

- b) EDIDP:stä ja PADR:stä saadut kokemukset;
- c) toteuttamisasteet;
- d) rahoituksen myöntämistä hankkeisiin koskevat tulokset, mukaan lukien pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osallistumisen aste ja niiden rajatylittävän osallistumisen aste;
- e) tämän asetuksen 15 artiklassa säädettyjen välillisten kustannusten korvausaste;
- f) murroksellisiin puolustusteknologioihin ehdotuspyynnöissä osoitetut määrät; ja
- g) varainhoitoasetuksen 195 artiklan mukaisesti myönnetty rahoitus.

Väliarviointiin on lisäksi sisällyttävä tiedot saajien alkuperämaista, yksittäisiin hankkeisiin osallistuneiden maiden lukumäärästä ja mahdollisuuksien mukaan syntyneiden immateriaalioikeuksien jakautumisesta. Komissio voi esittää ehdotuksia tähän asetukseen mahdollisesti tehtäviksi asianmukaisiksi muutoksiksi.

3. Komissio suorittaa rahaston toteuttamista koskevan loppuarvioinnin ja laatii kertomuksen toteuttamiskauden päättyessä, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2031.

Loppuarviointikertomuksen on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) siihen on sisällyttävä toteuttamisen tulokset ja, siltä osin kuin se on mahdollista, rahaston vaikutus;
- b) se laaditaan jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden sekä tärkeimpien sidosryhmien asiaankuuluvien kuulemisten perusteella, ja siinä arvioidaan erityisesti edistymistä 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamisessa;
- c) sen on autettava yksilöimään, miltä osin unioni on puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisessä riippuvainen kolmansista maista;
- d) siinä analysoidaan myös rajatylittävää osallistumista, mukaan lukien pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osallistuminen, rahastosta toteutettuihin toimiin sekä pk-yritysten ja mid-cap-yritysten integroitumista globaaliin arvoketjuun samoin kuin rahaston panosta voimavarojen kehittämissuunnitelmassa yksilöityjen puutteiden korjaamisessa; ja
- e) sen on sisällettävä tiedot rahoituksen saajien alkuperämaista ja, jos mahdollista, syntyneiden immateriaalioikeuksien jakautumisesta.

4. Komissio toimittaa arviointien päätelmät ja omat huomautuksensa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

30 artikla

Tarkastukset

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten, elinten tai laitosten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoitusosuuden käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa unionin kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit SEUT 287 artiklan mukaisesti.

31 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos jokin kolmas maa osallistuu rahastoon kansainvälisen sopimuksen nojalla tehdyn päätöksen tai jonkin muun oikeudellisen välineen perusteella, kolmannen maan on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 säädetty oikeus tehdä tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset.

32 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava kyseisen rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö. Rahoitusso-
pimuksen on sisällettävä määräyksiä mahdollisuudesta julkaista tutkimustulosten tuloksiin perustuvia tieteellisiä julkaisuja.

2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat rahastoa, rahaston nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia.

Rahastolle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

3. Rahastolle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla voidaan tukea myös tulosten levittämistä koskevien toimien, kohdennettujen tapahtumien ja tietoisuutta lisäävien toimien järjestämistä, erityisesti sellaisten, joiden tarkoituksena on avata toimitusketjuja pk-yritysten rajatylittävän osallistumisen edistämiseksi.

V OSASTO

DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET, TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄDÖKSET SEKÄ SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

33 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 12 päivästä toukokuuta 2021 määräämättömäksi ajaksi 28 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 28 artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 28 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

34 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

Euroopan puolustusvirastoa pyydetään esittämään näkemyksiään ja tarjoamaan asiantuntemustaan komitealle tarkkailijana. Myös Euroopan ulkosuhdehallinto kutsutaan avustamaan komitean kokouksiin.

Komitea kokoontuu myös erityiskokoonpanoissa muun muassa keskustelemaan rahastosta toteutettuihin toimiin liittyvistä puolustus- ja turvallisuusnäkökohdista.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

35 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EU) 2018/1092 1 päivästä tammikuuta 2021.

36 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia, jotka on käynnistetty asetuksen (EU) 2018/1092 tai PADR:n nojalla, joita sovelletaan edelleen kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti ja niiden tuloksiin.

2. Rahaston rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen rahaston ja asetuksen (EU) 2018/1092 sekä PADR:n nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.

3. Unionin talousarvioon voidaan 4 artiklan 4 kohdassa säädettyjen menojen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja 31 päivän joulukuuta 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen rahaston keston päättymiseen mennessä.

37 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 29 päivänä huhtikuuta 2021.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

D. M. SASSOLI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. P. ZACARIAS

LIITE

**INDIKAATTORIT, JOIDEN AVULLA RAPORTOIDAAN RAHASTON EDISTYMISESTÄ SEN ERITYISTA-
VOITTEIDEN SAAVUTTAMISESSA**

3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistettu erityistavoite:

Indikaattori 1: osallistujat

Mittausperuste: osallistuvien oikeussubjektien lukumäärä (jaettuna koon, tyyppin ja sijoittautumismaan mukaan)

Indikaattori 2: yhteistyöhön perustuva tutkimus

Mittausperuste:

2.1 rahoitettujen hankkeiden lukumäärä ja arvo

2.2 rajatylittävä yhteistyö: pk-yritysten ja mid-cap-yritysten kanssa tehtyjen sopimusten osuus ja sopimusten arvo rajatylittävälle yhteistyölle

2.3 niiden saajien osuus, jotka eivät toteuttaneet puolustussovelluksiin liittyvää tutkimustoimintaa ennen 12 päivää toukokuuta 2021

Indikaattori 3: innovaatiotuotteet

Mittausperuste:

3.1 rahastosta tukea saaneisiin hankkeisiin perustuvien uusien patenttien lukumäärä

3.2 yhdistelmätiedot patenttien jakautumisesta pk-yritysten, mid-cap-yritysten ja muiden oikeussubjektien kuin pk-yritysten tai mid-cap-yritysten kesken

3.3 yhdistelmätiedot patenttien jakautumisesta jäsenvaltioittain

3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistettu erityistavoite:

Indikaattori 4: yhteistyöhön perustuva voimavarojen kehittäminen

Mittausperuste: niiden rahoitettujen toimien lukumäärä ja arvo, joilla korjataan voimavarojen kehittämissuunnitelmassa yksilöityjä puutteita

Indikaattori 5: jatkuva tuki koko T&K-syklin ajan

Mittausperuste: immateriaalioikeuksien tai aiemmin tuetuista toimista saatujen tulosten esiintyminen tausta-aineistossa

Indikaattori 6: työpaikkojen luominen/tukeminen

Mittausperuste: tuettujen puolustusalan T&K-työntekijöiden lukumäärä jäsenvaltioittain
